

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. I. 20.799/2010/10. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Birkás János ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a megbízásából eljáró Dr. Simon Zsuzsanna Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: Dr. Simon Zsuzsanna ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és a Kiss Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: ifj. Dr. Kiss István ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2010. október 20-án meghozott 9. P. 20.111/2009/37. számú ítélete ellen a felperes részéről 38. sorszámon benyújtott fellebbezés és a II. rendű alperes által Pf. 4. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés alapján, a 2011. március 9. napján megtartott nyilvános tárgyaláson, meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 345 980 (Háromszáznegyvenötezer-kilencszáznolcvan) Ft-ra felemeli. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 90 000 (Kilencvenezer) Ft, a II. rendű alperesnek 110 000 (Egyszáztízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

A **x-i x1** helyrajzi számú 56 ha 8218 m² területű, 2216, 24 aranykorona értékű gye-, gyümölcsös-, szántó ingatlan-nyilvántartási megnevezésű ingatlannak, valamint a **x-i x2** helyrajzi számú 10 ha 1444 m² területű 184,63 aranykorona értékű szántó ingatlan-nyilvántartási megnevezésű ingatlannak 1/3 részben a felperes volt a tulajdonosa. A ... számú főút X-t elkerülő - ... számú főút és... számú főút visszatérő ág közötti - szakaszának megvalósítása érdekében az I. rendű alperes nevében eljáró II. rendű alperest képviselő **x-i** Ügyvédi Iroda 2008. február 18-án vételi ajánlatot küldött a felperesnek, melyben a **x1** helyrajzi számú ingatlan 1/3 tulajdoni hányadáért 3 682 000 Ft, **x2** ingatlan 1/3 tulajdoni hányadának „a beruházás céljára igénybevett területrészt 345 m²

területére eső" részét pedig 62 666 Ft ellenértéket ajánlott fel teljes kártalanításként, amely a felperes rendelkezésére bocsátott igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény alapján került megállapításra.

2008. március 18-án a felperes és az I. rendű alperes nevében eljáró II. rendű alperes két „Kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződést” írt alá, amelyek szerint a **x-i x1** helyrajzi számú ingatlanon fennálló 1/3 tehermentes tulajdoni hányadát „az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő által megállapított” 3 682 000 Ft vételárért, míg a **x-i x2** helyrajzi számú ingatlanon fennálló 1/3 tulajdoni hányadát - szintén az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő által megállapított - 62 666 Ft vételárért (amely összegek az értékesített ingatlanok, ingatlanilletőségek teljes és feltétlen kártalanításának felelnek meg) a felperes az I. rendű alperesnek eladta az I. rendű alperes pedig azokat a felperestől megvette.

A szerződések aláírását követően a felperes levélben kereste meg az eladó képviselőjét, melyben bejelentette, hogy a két adásvételi szerződést megtámadja arra tekintettel, hogy tudomása szerint a biogazdálkodással érintett földterületek reális forgalmi értéke jelenleg 160 000 Ft/aranykorona, amely számítás eredményeként a **x1** helyrajzi szám alatti ingatlan tekintetében további 1 072 133 Ft, míg **x2** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában további 235 462 Ft vételár megfizetését igényli.

Az I. rendű alperes nevében eljáró II. rendű alperes jogi képviselője 2008. június 17-i válaszfellevelében további vételár megfizetését megtagadta.

A felperes a Városi Bírósághoz 2008. július 25-én benyújtott - majd onnan hatásköri okból a..... Megyei Bírósághoz (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) áttett és utóbb - módosított keresetében a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnően nagy különbségére hivatkozással megtámadta a 2008. március 18-án megkötött adásvételi szerződéseket és az aránytalan előny kiküszöbölése érdekében az alpereseket egyetemlegesen 11 785 834 Ft értékkülönbséget, valamint annak a 2008. május 17-től járó törvényes mértékű kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy a **x1** helyrajzi számú ingatlan forgalmi értéke legkevesebb 1 500 Ft/m² mellett határozható meg, így az elidegenített terület értéke 12 046 500 Ft-ot képvisel. Az ingatlanra biotermelési támogatást kapott, amelynek folyósítása 5 évre kiesett. A kiesett támogatás nagysága 36 800 Ft/év/ha, így e vonatkozásban 140 000 Ft kár érte. A területen lucernát termelt, amely 2 év múlva már termést hozott volna, a kiesett termés miatt (100 000 Ft/ha/év értékkel számolva) 170 000 Ft kár érte. Regisztrált őstermelőként területalapú támogatásban részesült, amelynek mértéke 32 000 Ft/ha/év, a támogatás végleges megszűnése miatt ért kára 5 évnyi időtartamra eső támogatás ellenértékével egyenlő, amely 125 500 Ft. Állítása szerint mindezek alapján a **x1** helyrajzi számú ingatlan kisajátítást helyettesítő adásvételekor 12 474 500 Ft vételárat kellett volna kapnia, ezzel szemben az alperesek csak 3 682 000 Ft-ot fizettek meg, ami feltűnően nagy eltérés a reális vételárhoz képest.

A **x2** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában pedig azt állította, hogy annak reális forgalmi értéke (ugyancsak 1 500 Ft/m² egységaron számolva) 517 500 Ft volt; itt a biotámogatás 5 éves kiesése 6 000 Ft, az évelő lucerna kiesése 7 000 Ft, míg a

területalapú támogatás kiesése 5 500 Ft, így tényleges kára 536 000 Ft. Ehelyett azonban az alperes csak 62 666 Ft vételárat fizetett.

Az alperesek az érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes védekezésében arra hivatkozott, hogy a felperes a szerződés aláírása időpontjában is biogazdálkodó és őstermelő volt, így a szerződés megkötésének időpontjában nyilvánvalóan tudnia kellett mindazokról a körülményekről, amelyekre a keresetlevelében hivatkozott. Ennek a tudásnak a birtokában írta alá az adásvételi szerződést, amely a vételárat helyesen rögzítette. Az érvényesen létrejött adásvételi szerződéseket ezért alappal nem támadhatja meg. A Legfelsőbb Bíróságnak a BH 1990. évi 57. sorszámon közzétett eseti döntésére hivatkozó védekezése szerint pedig csak a kirívó értékkülönbség ad lehetőséget a feltűnő értékaránytalanság megállapítására.

A II. rendű alperes védekezésében arra hivatkozott, hogy a felperes igazságügyi szakértői vélemény alapján kialakított vételi ajánlatban közölt forgalmi értéket fogadott el. Bár a felperes kifogásolta a vételi ajánlatban megjelölt vételár nagyságrendjét arra hivatkozva, hogy ő biotermelő, azonban az I. rendű alperes ragaszkodott az ajánlat szerinti vételárhoz, amit a felperes végül elfogadott, és így került sor a szerződések aláírására. Hivatkozott a II. rendű alperes arra is, hogy az adásvételi szerződés 9. pontjának és 13. pontjának harmadik bekezdésében a felek kikötötték, az eladó további igényt a vevővel szemben nem támaszthat, másrészt, hogy az ingatlanon található növényzetre és a visszamaradó ingatlanban bekövetkező értékcsökkenésre is figyelemmel voltak a vételár megállapítása során.

Az elsőfokú bíróság a - szakértői bizonyítást követően - 37. sorszám alatt hozott ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt az alperesek javára külön-külön 125 000 Ft „Áfával növelt” perköltség 15 napon belül történő megfizetésére.

A keresetet elutasító döntése indokolásában rögzítette, hogy az adásvételi szerződéseket 2008. március 18-án kötötték meg, míg a perindításra a Városi Bíróság előtt 2008. július 25-én, tehát megtámadási határidőn belül került sor.

Megállapította, hogy a szerződés feltűnő értékaránytalanság miatti eredményes megtámadásához szükséges három törvényi feltétel közül jelen esetben megvalósult az, hogy a sérelmet szenvedett felet nem vezette az ajándékozás szándéka, továbbá, hogy a feltűnő aránytalanságnak a szerződés megkötésének az időpontjában kell fennállnia.

A felperes által megkötött egyik szerződés esetében sem találta ugyanakkor megállapíthatónak - a Legfelsőbb Bíróság „PK. 266.” számú állásfoglalása folytán kialakult töretlen bírósági gyakorlat szerint - annak a feltételnek a megvalósulását, hogy a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti értékkülönbségnek kirívóan nagynek kell lennie. A feltűnő értékaránytalanság vizsgálata körében kifejtette, hogy a felek egybehangzó nyilatkozata alapján megállapítható volt; a felperes már a szerződés aláírását megelőzően jelezte, hogy a szakértői vélemény alapján kimunkált, a vételi ajánlatban megismert forgalmi értéket alacsonynak tartja. A felperest azonban senki sem kényszerítette arra, hogy a vételi ajánlatban közölt forgalmi értéket elfogadja. „A kisajátításról” szóló 2007. évi CXXIII. törvény 32. §-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott tárgyalás tartási kötelezettségre tekintettel nem találta ilyenként elfogadhatónak a felperes által a perben

hivatkozott azt a körülményt, hogy amennyiben az adásvételi szerződést nem írja alá, úgy éveken keresztül kell pereskednie. A felperes az adásvételi szerződéseket a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő aránytalansága címén támadta meg, annak eredményessége érdekében nem hivatkozhat olyan körülményekre, amelyeket a kisajátítás esetén a kisajátítási kártalanítási összeg felemelése iránt indított perben a bíróságnak figyelembe kell vennie. A felperes befolyásmentes szabad akaratából dönthetett arról, hogy az I. rendű alperes által felajánlott összeget vételárként elfogadja, vagy aláveti magát egy kisajátítási eljárásnak. A felperes - annak ellenére, hogy a vételárként felajánlott összeget már a szerződéskötés előtt is kifogásolta, - az előbbi mellett döntött, az adásvételi szerződést aláírta. Ilyen körülmények között a Ptk. 201. § (2) bekezdésére alapított keresete folytán indult perben nem érvényesítheti a mezőgazdasági kárát vagy az esetlegesen elmaradt hasznát.

Miután a perbeli ingatlanok forgalmi értéke alapján kellett eldönteni azt a kérdést, hogy a szerződésekben a szolgáltatás és ellenszolgáltatás között feltűnő értékaránytalanság mutatkozik-e, az ingatlan korabeli forgalmi értékének meghatározására szakértői bizonyítást rendelt el. A szakértői bizonyítás eredményeként a perbe bevont **H. S.** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő aggálytalannak elfogadott szakértői véleménye alapján a 2008. márciusában érvényes kártalanítási összeget a **x1** helyrajzi szám alatti ingatlanrész esetében 3 490 000 Ft-ban, míg **x2** helyrajzi számú ingatlanrész vonatkozásában 80 000 Ft-ban határozta meg. Ezek alapján pedig megállapította, hogy a peres felek között létrejött adásvételi szerződésekben kikötött vételár csak **x2** helyrajzi számú ingatlannál volt alacsonyabb a reális forgalmi értéknél, azonban a 25 %-ban kifejezhető értékkülönbség nem tekinthető olyan kirívóan nagygnak, amely alapján a feltűnő értékaránytalanság megállapítható lenne.

A szakértői bizonyítással összefüggésben az elsőfokú bíróság kiemelte az ítélete indokolásában azt is, hogy a felperes aaptalanul hivatkozott **H. S.** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakértői kompetenciájának hiányára a mezőgazdasági földterület értékbecslésére vonatkozóan. Utalt arra, hogy a Pf. I. 20.051/2010/2. számú végzése indokolásában a Debreceni Ítéltábla már állást foglalt abban a kérdésben, miszerint a szakértő kompetenciájába tartozik minden, az ingatlanforgalom körébe tartozó ingatlan piaci értékének a meghatározása, beleértve a termőföldeket is. **L. J.** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértőnek a perben rendelkezésre álló, - **B-né Sz. M.** szakértői véleményével alátámasztott - szakértői véleményének, továbbá **dr. D. I.** igazságügyi mezőgazdasági szakértő beszerzett szakértői véleményének, valamint **dr. R. P.** és **B. Gy.** tanúvallomásának az egybevetése és mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperesnek azt a hivatkozását, miszerint az a tény, hogy a felperes biogazdálkodást folytatott a perbeli ingatlanokon, az adásvételi szerződéssel érintett földterületek forgalmi értéke vonatkozásában jelentős értéknövekedéssel járna. Ezzel egyező szakértői nyilatkozatot tett a perben kirendelt **H. S.** igazságügyi szakértő is, amely szakvéleménnyel szemben a felperesnek mezőgazdasági földterület értékbecslésére vonatkozó szakképesítéssel rendelkező másik szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványát indokolatlannak tartotta és elutasította.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára történő utasítására, másodlagosan az elsőfokú ítéletnek a módosított keresete szerinti megváltoztatására irányult.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag **H. S.** igazságügyi ingatlanforgalmi szakértőt rendelte ki annak megállapítására, hogy a perbeli ingatlanoknak a kisajátítást helyettesítő adásvételi szerződéssel érintett részének mennyi volt a szerződés megkötésekor a forgalmi értéke. A fellebbezés szerint eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság azzal, hogy a szakértői bizonyítás keretében egy - az ingatlanforgalmi szakértői névjegyzékbe ugyan felvett, de építész üzemmérnök végzettségű - építésztechnikus kizárólagos kompetenciájába utalta a perbeli, a szokásos mezőgazdasági termelést folytató területtől lényegesen eltérő adottságokkal rendelkező mezőgazdasági terület forgalmi értékének a meghatározását. Eljárási szabálysértésként jelölte meg, hogy az adásvételi szerződéssel érintett ingatlanok értéknövelő vagy értékcsökkentő körülményeinek megállapítása, az azon végzett speciális (bio) agrárgazdálkodás (így az ingatlanokon történt növénytermesztés) megszűnésével kapcsolatos kár megállapítása tekintetében bár szükséges volt, a felperes indítványa ellenére nem történt meg **dr. L. L.** egyetemi tanár igazságügyi mezőgazdasági szakértő bevonása, és az elsőfokú bíróság ennek indokát sem adta. Mivel **H. S.** jogszabály szerint nem rendelkezik termőföld-forgalmazás és termőföld-értékbecsléshez szükséges képesítési feltételekkel, amely állításának alátámasztására a másodfokú tárgyaláson a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal folytatott levelezését is csatolta, az elsőfokú bíróság ítélete jogosulatlan személytől származó szakértői véleményen alapul, ezért a biogazdálkodással érintett földterület tekintetében a forgalmi érték megállapítására alkalmatlan. Ez pedig az elsőfokú bíróság ítéletét is megalapozatlanná, a bizonyítási eljárást pedig hiányossá tette, hiszen a perben olyan releváns tény vonatkozásában mellőzte szakértő kirendelését és meghallgatását, amely a per eldöntése szempontjából fontos lett volna. Ezen kívül az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény ellentmondásait, hiányosságait a perben meg sem kísérelte feloldani, amelyhez mindenekelőtt szükséges lett volna kifejezetten agrár-környezetgazdasági szakértővel felülvizsgálni a benyújtott építészzakértő mezőgazdasági agrárgazdálkodásra adott szakértői véleményét és a szóban forgó ingatlan forgalmi értékére megfelelő szakértelemmel és a jogszabályban előírt egyetemi diplomával rendelkező szakértő kirendelése felől határozni. Álláspontja szerint mindezek miatt újabb szakértői bizonyítás lefolytatása és - annak terjedelme miatt - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges.

A II. rendű alperes csatlakozó fellebbezésében az ítélet részbeni, a perköltség összegére vonatkozó rendelkezésének a megváltoztatását, és a felperes által a II. rendű alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegének a 11 785 834 Ft pertárgyértékhez igazodó és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a szerint számítandó összegre történő felemelését kérte. Állítása szerint a megállapított ügyvédi munkadíjnak 553 575 Ft + Áfa, összesen 691 970 Ft-nak kellett volna lennie az elsőfokú bíróság által megállapított bruttó 250 000 Ft-tal szemben.

Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesnek másodfokú perköltségében való marasztalását kérte, lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a keresetet elutasító ítélet ellen előterjesztett felperesi fellebbezést alaptalannak, a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezését alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást eljárási szabálysértés nélkül helyesen állapította meg, abból érdemben helyes jogi következtetésre jutott, a keresetet elutasító döntésének indokait azonban az ítélet tábla eltérően határozza meg az alábbiak szerint.

A Ptk. 201. §-ának (2) bekezdése - az elsőfokú bíróság által is idézett - rendelkezése alapján a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyenértékűségének kirívó (feltűnő) megsértése esetén lehetősége van a sérelmet szenvedett félnek a szerződés megtámadására.

A feltűnően nagy értékkülönbség megállapításához a bíróságnak a Legfelsőbb Bíróság PK (az elsőfokú bíróság részéről nyilvánvaló elírás folytán helytelenül 266. sorszámú állásfoglalásnak jelölt, azonban helyesen) 267. számú állásfoglalása alapján - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is rámutatott, - vizsgálnia kell a szerződéskötés körülményeit, a szerződés egész tartalmát, a forgalmi (érték) viszonyokat, az ügylet jellegéből fakadó sajátosságokat, valamint a szolgáltatás és ellenszolgáltatás meghatározásának módját is. E vizsgálandó körülmények közül az adott esetben perdöntő jelentősége volt annak, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban a személyes meghallgatása során, a 9. P. 20.111/2009/9. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldalán rögzítetten - egyezően a II. rendű alperes védekezésében kifejtettekkel - maga is azt adta elő; „Arra a kérdésre, hogy miért írtam alá a szerződéseket akkor, amikor már akkor is tudtam, hogy biogazdálkodó vagyok és szerintem a földem többet ér? válaszolom, hogy nem akartam hátráltatni a tulajdonostársakat, akik velem osztatlan közös tulajdonban voltak, másrészt az újságok tele voltak azzal, hogy milyen csúszásban vannak az autópálya beruházások, milyen elhúzódoak a kisajátítási eljárások, és nem akartam a sajtó középpontjába kerülni....”.

Az a körülmény, hogy a felperes - saját állításából megállapíthatóan - tisztában volt az ingatlanok reális forgalmi értékével és tudta, hogy ehhez képest alacsonyabb vételárban állapodott meg a II. rendű alperessel, kizárja azt, hogy utóbb a szerződést feltűnő aránytalanság címén megtámadja.

A Ptk. 4. §-ának (1) bekezdése szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. Ez azt is jelenti, hogy a felek a szerződés megkötésénél körültekintően, megfontoltan, jóhiszeműen kötelesek eljárni a forgalom biztonsága és így annak érdekében, hogy kölcsönösen bízhatnak a szerződésük fennmaradásában. Ebből következően az adásvételi szerződés feltűnő értékaránytalanság címén történő megtámadása nem alapos, ha az eladó a szerződéskötés időpontjában tudatában volt az ingatlan valós forgalmi értékének, ennek ellenére - egyéb indokok miatt - a szerződéskötés mellett döntött, vállalva az alacsonyabb forgalmi értéken történő értékesítésből adódó veszteséget. A megtámadási jog nem szolgálhat a megbánt szerződéstől való szabadulás vagy kedvezőbb szerződési feltételek kikényszerítésének

eszközül, miután ez - a Ptk. 5. §-ának (1)-(2) bekezdései alapján is tiltott - joggal való visszaélést valósítana meg (BDT 2009. 2060).

Az adott esetben a felperes és a II. rendű alperes egybehangzó nyilatkozata alapján - a Pp. 163. §-ának (2) bekezdése szerint - minden további bizonyítás nélkül megnyugtatóan megállapítható volt, hogy a felperes a perbeli szerződéskötések időpontjában tudatában volt az ingatlanok valós forgalmi értékének, ennek ellenére a II. rendű alperes attól alacsonyabb vételárajánlatát elfogadta, anélkül, hogy akár a jelen perben, akár más alkalommal arra hivatkozott volna, hogy azt jogilag értékelhető kényszer, fenyegetés hatására, vagy tévedés folytán tette. A perbeli szerződések feltűnő értékaránytalanságra alapított eredményes megtámadásához szükséges vizsgálatnál pedig egyrészt irreleváns, másrészt elfogadhatatlan is a felperesnek a személyes meghallgatás során adott - fentebb idézett - az a „magyarázata”, hogy amennyiben az alperesekkel az adásvételi szerződés megkötése megghiúsult volna, és ebből az okból kisajátításra került volna sor, az az eljárás elhúzódásával járt volna. „A kisajátításról” szóló hatályos 2007. évi CXIII. törvény 32. §-a (1) bekezdésének c) és d) pontjaiban írt rendelkezésekre figyelemmel a kártalanítási összeg tekintetében kialakult esetleges jogvitában eljáró bíróságokra kötelező rövid tartamú határidőkre figyelemmel időcsúszásra nem lehet hivatkozni, mint ahogyan arra helyesen rámutatott az elsőfokú bíróság is.

Mindezekre tekintettel a felperes keresetét - személyes nyilatkozatának előterjesztését követően - minden további bizonyítás nélkül el kellett volna utasítani. Miután a szakértői bizonyítás szükségtelen volt, mert a felperes keresete akkor is elutasítandó, ha a feltűnő értékaránytalanság megállapítható lenne, az ítéletábra mellőzte a felperes fellebbezésében a szakértői bizonyítási eljárás szabálytalanságaira történő hivatkozások vizsgálatát.

A leírtak alapján az ítéletábra, az elsőfokú bíróság ítéletét, a fenti kiegészítés mellett a per fő tárgya tekintetében, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Ugyanakkor alaposnak találta a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezését, mivel az elsőfokú bíróság helytelenül határozta meg a II. rendű alperesnek járó perköltség összegét. Az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabály - „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló - 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) és b) pontja és 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján, 11 785 834 Ft-os pertárgyérték alapulvételével {500 000 Ft + (1 785 834 Ft 3 %-a, de minimum 100 000 Ft) + Áfa} 750 000 Ft lett volna a megállapítható ügyvédi díj, amelyből a II. rendű alperesre eső rész 375 000 Ft. Miután azonban a II. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson pontosított fellebbezési kérelmében az elsőfokú perköltsége összegét alacsonyabb összegre, 345 980 Ft-ra kérte felemelni és a bíróság a kérelmen nem terjeszkedhet túl, ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a II. rendű alperesnek járó perköltség összegében szintén a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján ennek megfelelően részben megváltoztatta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, és a másodfokú eljárásban pervesztes lett a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezésével szemben is. Ezért az ügyvédi díjból és fellebbezési illetékből keletkezett másodfokú perköltségét saját maga köteles viselni, és a Pp. 78. §-

ának (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró alperesek javára másodfokú perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítélet az I. rendű alperes vonatkozásában 11 785 834 Ft, a II. rendű alperes tekintetében pedig (11 785 834 + 345 980) 12 131 814 Ft fellebbezési érték alapulvételével, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése a) és b) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése szerint, de - a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel - a (6) bekezdés alapján, mérsékelt összegben állapította meg azzal, hogy a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

D e b r e c e n, 2011. március hó 9.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő